

Časť Tatier zatvárajú pred turistami, na budúci rok to bude možno inak.

Viac ako 200 kilometrov značkových vysokohorských chodníkov v Tatranskom národnom parku bude od 1. novembra do júna uzavretých. Už na budúci rok by to mohlo byť inak a časť chodníkov by mala byť prístupná aj v zime. "Uvoľnenie" uzávery je už avizované dlhodobo, čaká sa len na schválenie nového zákona o ochrane prírody. Vláda sľubuje v programovom vyhlásení zelenú ekonomiku a zelený rast. Podľa ochranárov stačí, ak bude dodržiavať medzinárodné dohovory, a tak ochráni prírodu.

Podľa riaditeľa Správy TANAP-u Pavla Majka podmienky sezónnej uzávery sa len uvoľnia, nebude zrušená úplne. "Uzávera bude stále, len niektoré doliny, lokality budú pre návštevníkov prístupnejšie podľa navrhovaného návštevného poriadku," povedal Majko. Predtým však musí byť schválený nový zákon o ochrane prírody. Na ňom sa podľa hovorca ministerstva životného prostredia Maroša Stana stále pracuje. „Návštevný poriadok TANAP-u súvisí s novou zonáciou národného parku, ktorá sa odvíja od znenia zákona," potvrdil Stano. Ak by bol nový zákon pripravený a schválený, podľa Majka by nový návštevný poriadok mohol platiť už v budúcom roku.

Horskí záchranári si myslia, že niektoré chodníky by mali zostať v zime neprístupné verejnosti. "Akéhokoľvek rozhodnutie budeme rešpektovať. Keby sa však otvorili všetky navrhované trasy, myslím si, že by sme mali viac práce. Niektorí ľudia sú nezodpovední a neuvedomujú si náročnosť túry," povedal Ján Kušnirák z Horskej záchranej služby, Oblastné stredisko Vysoké Tatry. Poukázal na to, že od júna tohto roku zahynulo vo Vysokých Tatrách až osem ľudí. Sezónna uzávera platí len pre turistov. Organizovaní horolezci a skialpinisti sa v teréne môžu pohybovať podľa podmienok návštevného poriadku. „Každý zodpovedný turista to rešpektuje. Chodníky sa uzatvárajú aj preto, že značenie by turisti nevideli, keďže je pod snehom," povedal Kušnirák. Dôvodom zákazu vstupu do niektorých lokalít pre turistov je ochrana pôvodnej fauny a flóry. "Kamzík by nemal byť vyrušovaný ani v zime, keď má kvôli množstvu snehu a nedostatku potravy sťažené podmienky na prežitie. Na jar sa zase rodia kamzičie mláďatá a zo zimných nor sa spod snehu prehrabávajú svište. Potrebujú pokoj, aby si mohli hľadať potravu a tak doplnili energiu, ktorú počas zimy v spánku stratili," vysvetľuje Lenka Burdová zo Štátnych lesov TANAP-u. V prvých jarných týždňoch je vysokohorské prostredie uzavreté kvôli ochrane vegetácie, ktorú by po roztopení snehu v mäkkej rozmočenej pôde mohli turisti zošliapávaním poškodiť. Zatvorením niektorých úsekov sa má zabrániť aj nežiaducim eróziám pôdy. "V neposlednom rade je sezónna uzávera aj akousi prevenciou bezpečnosti na horách. Týka sa to predovšetkým žiackych výletov na konci školského roka, ktoré často vedú do dolín, v ktorých ešte aj v máji či júni zostávajú veľké snehové polia a pri oteplení hrozí pád lavín či pošmyknutie sa na tvrdom snehovom až ľadovom úseku, najmä v sedlách a vrcholových častiach tatranských turistických chodníkov," dodala Burdová.

Nájdu aj takí, ktorí sezónnu uzáveru nerešpektujú. "Obľúbeným sa stáva najmä skialpinizmus a nemálo z tých, ktorí ho robia, venuje primálo pozornosti štúdiu návštevného poriadku," povedala Burdová. Tí, ktorí porušia sezónnu uzáveru, sú členmi lesnej stráže alebo stráže prírody vrátení z dolín späť na značovaný turistický chodník mimo uzávery a pokutovaní priamo v teréne, a to až do výšky 66 eur. "Kultúra správania stúpa každý rok. Vidieť to podľa množstva vybraných pokút, už nie sme povinní sankcionovať tak ako v minulosti. Návštevníci do Tatier prichádzajú s väčšou pokorou a citlivosťou," tvrdí Majko. Sezónna uzávera sa týka aj úseku turistického chodníka vedúceho na Chatu pod Rysmi. Tá je jedinou vysokohorskou chatou v TANAP-e, ktorá v zime nie je prístupná. Značovaný turistický chodník vedúci na Symbolický cintorín pod Ostrvou je uzavretý od 1. januára do 15. júna. Platia však aj výnimky. Krajský úrad životného prostredia v Žiline až do 31. decembra 2014 predĺžil výnimku na celoročné využívanie turistického chodníka aj v úseku Žiarska chata - Žiarske sedlo po zelenej značke a chodník Plačlivô - Baranec končiaci v ústí Žiarskej doliny, označený žltou značkou. Turistický chodník v úseku Slavkovský štít od Slavkovskej vyhladky a magistrála v úseku Sliezsky dom - Popradské pleso sú uzavreté len v čase, keď je na nich vrstva snehu. Podľa Majka úseky kontrolujú a výnimky prehodnocujú. Ak nezistia škodlivý vplyv na prírodné prostredie a na živočíchy, môžu ju predĺžiť. 37 úsekov značkových turistických chodníkov bude opäť otvorených od 16. júna. Prvýkrát bolo vysokohorské prostredie nad hornou hranicou lesa pre turistov uzavreté v zimnej sezóne 1980/1981.

Ako sú prístupné náučné chodníky

Z ôsmich náučných chodníkov sú kvôli sezónnej uzávere turistických chodníkov, ako aj napadnutej vrstve snehu turistom prístupné len tri. Náučný chodník Roháčske plesá, ktorý sa nachádza v Roháčskej doline, je prístupný

len v úseku od Zverovky po Ťatliakovu chatu. Po náučnom chodníku Zo Štrbského Plesa na Popradské pleso môžu turisti ísť len po zimnej ceste označenej zelenou turistickou značkou v oboch smeroch. Bez obmedzení sa dá ísť po Náučnej lokalite Partizánska nemocnica na Zverovke. "Ak snehu nie je priveľa, turisti sa môžu zastaviť aj na náučnej geologickej ploche Podmuráň v Tatranskej Javorine. Prístupná je po zeleno značenom turistickom chodníku vedúcom do Zadných Meďodolov z Tatranskej Javoriny," povedala Lenka Burdová zo Štátnych lesov TANAP-u. V čase sezónnej uzávery sú dostupné všetky bezbariérové turistické chodníky. Kým ich neprikryje sneh, môžu si ich užiť aj turisti na invalidných vozíkoch.

Eva Okoličániová Pravda 31.10.2012 8:00